

www.vcmstudy.ir

یادداشت
نفت و گاز

نگاهی به خطوط انتقال نفت و گاز کشور عربستان

تاریخ انتشار: ۱۲ اسفند ۱۳۹۶

در یادداشت های قبلی به ظرفیت پتروشیمی کشور عربستان در تولید محصول اتیلن اشاره گردید و به این نکته اشاره شد که صنعت پتروشیمی این کشور به نوعی در حال گذار از شرق به غرب این کشور است. در این یادداشت قصد بررسی این موضوع را از منظر خط لوله های انتقالی این کشور از میدان های نفت و گاز در شرق این کشور را داریم.

شرکت سعودی آرامکو مدیریت حدود ۹۰ خط لوله با مجموع طول ۱۹۰ هزار کیلومتر را در اختیار دارد که در سراسر پهنای این کشور کشیده شده و محل اتصال مجتمع های تصفیه نفت و گاز با پالایشگاه، پتروشیمی، نیروگاه ها و ترمینال های صادراتی می باشد. مهمترین خط لوله عربستان Petroline است که آن را خط لوله شرقی - غربی نیز می نامند چرا که نفت خام استحصالی از منابع شرق این کشور را به غرب آن منتقل می نماید. دلیل اهمیت آن ظرفیت بالای این خط لوله است که نفت خام استحصالی در شرق این کشور را از طریق مجتمع Abqaiq به واحدهای پالایشی و ترمینال های صادراتی در غرب این کشور صادر می کند. در این مسیر حدود ۱۲۰۰ کیلومتری تعداد ۱۱ ایستگاه تقویت فشار در نظر گرفته شده است.

خط لوله Petroline با قطر ۵۶ اینچی ظرفیت صادراتی حدود ۳ میلیون بشکه در روز نفت خام دارد و در کنار آن خط لوله دیگری به اسم IPSA با تغییر کاربری صورت گرفته در آن و با قطر ۴۸ اینچ ظرفیت صادراتی حدود ۱.۸ میلیون بشکه در روز را داراست. مجموع این دو خط لوله این امکان را به عربستان سعودی می دهد که مسیر تنگه هرمز که حدود ۳۰ درصد از نفت خام و میعانات دنیا از آن عبور میکند دور زده شود.

خط لوله IPSA ابتدا برای انتقال نفت خام عراق به دریای سرخ و در سال ۱۹۸۹ احداث گردید و یک سال بعد و پس از شروع جنگ عراق و کویت، بسته شد. در سال ۲۰۰۱ عربستان بدلیل بدهی های عراق آن را به تصاحب خودش درآورد و برای صادرات گاز طبیعی از آن استفاده کرد. از این خط لوله برای خوراک دهی واحدهای نیروگاهی در عربستان استفاده می شد و در نهایت با توجه به مسائلی همچون تهدید امنیت تنگه هرمز، برای انتقال نفت خام تغییر کاربری پیدا کرد. اما به موازات خط لوله Petroline، خط لوله دیگری به نام Abqaiq-Yanbu وظیفه انتقال حدود ۲۹۰ هزار بشکه در روز مایعات همراه گاز طبیعی (NGL) برای خوراک دهی به واحدهای پتروشیمی در شهر ینبع به کار گرفته می شود.

یادداشت

نفت و گاز

زیرساخت های نفت و گاز عربستان

Source: eia

مرکز مطالعات زنجیره ارزش

پاسخ به سوال **چرایی** احداث واحدهای پتروشیمی در غرب عربستان در این تصویر خلاصه می گردد.

خط لوله های:

- Petroline (crude oil)
- IPSA
- Abqaiq – Yanbu (NGL)

ظرفیت مجموع انتقال نفت به غرب عربستان حدود ۴/۸ میلیون بشکه در روز است.

در حال حاضر خط لوله IPSA برای انتقال نفت خام استفاده می گردد.

یادداشت

نفت و گاز

VCMStudy.ir

www.vcmstudy.ir

تصویر بالا می تواند گویای تمام موارد برای توسعه صنعت پالایش و پتروشیمی عربستان سعودی و همچنین احداث ترمینال های صادراتی در غرب این کشور باشد. مجتمع های پتروشیمی غرب این کشور در شهر ینبع خوراک واحدهای خود را از طریق خط لوله Abqaiq –Yanbu دریافت می کند. در کنار مجتمع های پتروشیمی، احداث واحدهای پالایشی و صادرات محصولات فرآورده های نفتی از دیگر مزایای این خط لوله است. نکته جالب این است که شرکت سعودی آرامکو در سال ۲۰۱۶ اعلام کرده که قرار است تا پایان سال ۲۰۱۸ ظرفیت خط لوله Petroline به ۷ میلیون بشکه در روز افزایش یابد. البته بر اساس گزارش های منتشر شده اخیر میزان پیشرفت این پروژه با سرعت کمی دنبال شده است.

یادداشت

نفت و گاز

مرکز مطالعات زنجیره ارزش معتقدست که شاید در ابتدا هدف عربستان از انتقال نفت خام این کشور به غرب، صرفاً دور زدن تنگه هرمز بوده ولی هم اکنون با احداث واحدهای پالایشی، پتروشیمیایی و پتروپالایشی، در کنار صادرات نفت خام این کشور به دنبال صادرات محصولات با ارزش افزوده بالاتری به بازارهای اروپایی و آسیایی و آفریقایی است. در واقع توجه همزمان به مقوله زنجیره تامین، زنجیره تولید و نهایتاً زنجیره فروش از ضرورت های توسعه پایدار صنعتی است.

www.vcmstudy.ir

امیدواریم از مطالعه این سند، استفاده مفید برده باشید
نقطه نظرات، انتقادات و پیشنهادات خود را از طریق ایمیل زیر با ما در میان بگذارید

VCMStudy@gmail.com